

Biblioteka Publiczna w Sławie
ul. Głogowska 5
67-410 Sława
tel.68 356 6407

Sława, dnia 27.02.2015r.

Pan
Cezary Sadrakula
Burmistrz Sławy

sprawa: sprawozdanie z wykonania planu finansowego

Biblioteka Publiczna w Sławie przedkłada wykonanie planu finansowego wraz z informacją opisową z działalności biblioteki za 2014 rok .

Z poważaniem

DYREKTOR
Izabela Jaworska
Izabela Jaworska

BURMISTRZ SŁAWY

SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA PLANU
FINANSOWEGO WRAZ Z INFORMACJĄ
OPISOWĄ Z DZIAŁALNOŚCI
BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W SŁAWIE
ZA 2014 ROK

Sława, dnia 27 luty 2015 r.

SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA PLANU FINANSOWEGO WRAZ Z INFORMACJĄ OPISOWĄ Z DZIAŁALNOŚCI BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W SŁAWIE ZA 2014 ROK

1. STATUS

Biblioteka Publiczna w Sławie działa w formie samorządowej instytucji kultury. Sieć biblioteczną na terenie miasta i gminy Sława tworzy j Biblioteka Publiczna w Sławie, z wyodrębnionymi trzema działami: wypożyczalnią dla dorosłych i dla dzieci oraz czytelnią wraz z czterema filiami w miejscowościach: Ciosaniec, Krzepielów, Lipinki i Stare Strącze oraz prowadzimy punkt biblioteczny w Śmieszkwie, który mieści się w domu kultury w Śmieszkwie i prowadzony jest przez pracownika tej instytucji. Istotną rolę w działalności biblioteki odgrywają placówki filialne, ich rozmieszczenie na terenie gminy umożliwia m. in. osobom starszym z terenów wiejskich dostęp do publikacji. Obsługujemy czytelników z terenu miasta i gminy oraz ościennych gmin, osoby przebywające tymczasowo na naszym terenie wczasowiczów.

2. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Podstawowym źródłem finansowania instytucji jest przychód w formie dotacji podmiotowej przekazanej przez Organizatora oraz pozyskane dotacje celowe, darowizny rzeczowe i finansowe oraz przychody własne.

Przychód instytucji w 2014 roku wyniósł: 419 325,45 zł.

3. PLAN I WYKONANIE PRZYCHODÓW

Plan przychodów				
Ogółem	W tym dotacja od Organizatora	Własne	Darowizny rzeczowe i finansowe	Dotacje celowe z innych źródeł
1	2	3	4	5
419 356,15	405 100,00	400,00	2 551,80	10 949,99
Wykonanie przychodów				
419 325,45	405 100,00	369,30	2 551,80	10 949,99

Informacja o otrzymanych dotacjach celowych darowiznach i źródłach:

- dotacja z Biblioteki Narodowej z programów:
  - Priorytet 1 - zakup nowości wydawniczych dla bibliotek - 5621,00
  - Priorytet 2 - zakup nowości wydawniczych dla bibliotek z uwzględnieniem potrzeb bibliotek szkolnych - 2900,00

- dotacja z Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zielonej Górze na - dotacja na realizację projektu „Dyskusyjne Kluby Książki” - 180,00

- dotacja celowa od Fundacji Orange z programu „Orange dla bibliotek”, którego celem jest zapewnienie darmowego dostępu do Internetu użytkownikom gminnych bibliotek publicznych oraz popularyzacja bezpiecznego i mądrego korzystania z nowych technologii, a dotacja przede wszystkim przyznawana jest na pokrycie kosztów związanych z Internetem w bibliotece. - 2 248,99

Informacja o otrzymanych darowiznach:

- darowizna celowa od Fundacji Rozwoju społeczeństwa Finansowego na pokrycie wydatków związanych z organizacją spotkań edukacyjnych w ramach realizacji projektu „O finansach... w bibliotece” – III edycja - 750,00
- przychód uzyskany w formie darowizny rzeczowej (książki) od instytucji, fundacji i osób prywatnych w wysokości - 1 801,80

Informacja o przychodach własnych

- na przychody własne składają się głównie przychody z wysłanych upomnień, opłat za zagubione książki - 369,30

3. PLAN I WYKONANIE PRZYCHODÓW I KOSZTÓW:

L.p.	Treść	Plan na 2014 rok	Wykonanie 2014 rok	% 4:3
1	2	3	4	5
I	Przychody ogółem	419 356,15	419 325,45	99,99
1	Stan środków z bilansu otwarcia	354,36	354,36	100,00
2	Dotacje ogółem	416 049,99	416 049,99	100,00
	Dotacja podmiotowa z budżetu gminy	405 100,00	405 100,00	100,00
	Dotacja celowa z Biblioteka Narodowa	8 521,00	8 521,00	100,00
	Dotacja Biblioteka Wojewódzka na DKK	180,00	180,00	100,00
	Dotacja celowa Fundacja Orange z programu „Orange dla bibliotek”	2 248,99	2 248,99	100,00
3	Darowizna-finanse w bibliotece	2 551,80	2 551,80	100,00
	Darowizna celowa od FRSI	750,00	750,00	100,00
	Darowizna-książki	1 801,80	1 801,80	100,00
4	Przychody własne	400,00	369,30	92,33
II	Koszty ogółem	419 316,15	420 701,65	100,33
	z tego:			
1	Wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń	355 877,00	357 275,24	100,39

	Wynagrodzenia osobowe	267 984,00	267 983,47	100,00
	Nagroda jubileuszowa	10 499,00	10 498,86	100,00
	Nagroda roczna	20 565,00	21 726,09	105,65
	Pochodne od wynagrodzeń	56 829,00	57 066,82	100,41
2	Zużycie materiałów i artykułów	36 191,09	36 186,31	99,99
	Zakup wyposażenia	13 618,00	13 617,77	100,00
	Artykuły eksploatacyjne do drukarek	758,00	758,00	100,00
	Środki czystości	851,00	850,07	99,89
	Materiały biurowe, druki	1 191,00	1 190,70	99,97
	Koszty realizacji projektu - „O finansach... w bibliotece”	750,00	750,00	100,00
	Koszty rzeczowe -Fundacja Orange	22,29	22,29	100,00
	Zakup księgozbiorów w tym:	16376,80	16376,46	100,00
	- Środki własne	7 855,80	7 855,46	100,00
	- Środki Biblioteka Narodowa	8 521,00	8 521,00	100,00
	Folia do owijania książek	987,00	984,70	99,77
	Zakup gier	412,00	411,98	100,00
	Mat. do remontów i naprawy sprzętu	1 225,00	1 224,34	99,95
3	Usługi obce	14 304,06	14 298,98	99,96
	Koszty ekspl. Biblioteka Lipinki i Stare Strącze	4 893,00	4 892,86	100,00
	Usługi telekomunikacyjne	2 249,00	2 247,12	99,92
	Za Internet Sława, Krzepielów, Ciosaniec	2 226,70	2 226,70	100,00
	Usługi informatyczne	3 410,00	3 409,33	99,98
	Usługi bankowe	211,00	211,00	100,00
	Usługi transportowe	196,00	195,09	99,54
	Usługi remontowe	696,00	695,30	99,90
	Przeгляд gańnic	167,36	167,28	99,95
	Opłaty pocztowe	255,00	254,30	99,73
4	Świadczenia na rzecz pracowników	7 485,00	7 484,03	99,99
	Świadczenia urlopowe	7 385,00	7 384,03	99,99
	Szkolenia	100,00	100,00	100,00
5	Podróże służbowe	1 540,00	1 539,26	99,95
6	Pozostałe wydatki	3 959,00	3 957,83	99,40
	Artykuły spożywcze dla dzieci	327,00	326,21	99,76
	Nagrody rzeczowe, książkowe	1 452,00	1 451,62	99,97
	Zakup imprez	2 000,00	2 000,00	100,00
	Wydatki DKK Stare Strącze	180,00	180,00	100,00
7	Wydatki inwestycyjne	0,00	0,00	
III	Stan należności i zobowiązań			
1	Stan należności		0	
2	Środki na rachunku bankowym		54,98	
	Środki na rachunku na dzień 31-12-2014		54,98	

2	Zapasy-książki na nagrody		-71,76	
	Stan na 01-01-2014		71,76	
	Stan na dzień 31-12-2014		0	
3	Stan zobowiązań		-1399,42	
	Zobowiązania na dzień 01-01-2014		24 654,69	
	Zobowiązania na dzień 31-12-2014		26 054,11	
	W tym wymagalne		0	

Poniesione koszty - informacja opisowa do niektórych poniesionych kosztów

Zużycie materiałów i artykułów

zużycie materiałów i artykułów, – zakup wyposażenia, koszt ten obejmuje koszty zakupu zestawu: telewizora, konsoli do gier PS 3 i akcesoriów do niej z przeznaczeniem na filie w Krzepielowie, oraz kilku akcesoriów do konsoli PS 3 na filię w Ciosańcu. Zakupiono ponadto aparat fotograficzny na filię do Starego Strącza oraz trzy komputery, które otrzymały filie w: Ciosańcu i Starym Strączu, oraz do Sławy

zużycie materiałów i artykułów - artykuły eksploatacyjne do drukarek – w koszcie tym zawarte są wydatki na zakup tuszy i tonerów do drukarek.

zużycie materiałów i artykułów - materiały biurowe i druki koszt te zawiera koszty zakupu druków, papieru, artykuły piśmiennicze

zużycie materiałów i artykułów - koszty realizacji projektu „O finansach... w bibliotece” obejmują koszty realizacji projektu „O finansach... w bibliotece” – III edycja

zużycie materiałów i artykułów - koszty rzeczowe Fundacja Orange- koszty obejmuje refundowany koszt zakupu akcesoriów do komputera stanowiący około 1% kosztów wynikających z umowy o Internet.

zużycie materiałów i artykułów - zakup księgozbiorów - koszty zwiększenia księgozbioru wyniosły ogółem : 16336,46 zł, na które składają się :

- koszty zakupu księgozbioru w wysokości: 14 574,66 zł,

- koszty otrzymanych darowizn rzeczowych w formie książek w wysokości: 1 761,80 zł

Na zakup księgozbioru, który obejmuje zakup książek w formie drukowanej i audiobooków wydatkowano kwotę: 14 574,66 zł, na którą składają się następujące składniki kosztów:

- ze środków własnych wydatkowano kwotę : 6053,66 zł

- z dotacji celowej Biblioteki Narodowej z programów Priorytet 1 i 2 kwotę: 8 521,00 zł w

W przypadku ubiegania się o środki na zakup nowości wydawniczych z Biblioteki Narodowej w każdym z tych programów wymagalny jest wkład własny. Za wydatkowane środki zakupiliśmy w 2014 roku ogółem 862 woluminy książek na kwotę: 14389,62 zł i 8 tytułów audiobooków za kwotę: 185,06 zł.

KOSZTY KSIĘGOZBIORU W 2014		
Źródła finansowania	Książki i audiobooki 2014	
	Ilość	wartość
ŚRODKI WŁASNE KSIĄŻKI	284	5868,60
ŚRODKI WŁASNE AUDIOBOOKI	8	185,06
DOTACJA BN PRIORYTET 1 KSIĄŻKI	392	5621,00
DOTACJA BN PRIORYTET 2 KSIĄŻKI	186	2900,00
<i>OGÓŁEM ZAKUP</i>	870	14574,66
DARY – KSIĄŻKI	154	1801,80
WPLYW OGÓŁEM	1024	16376,46

zużycie materiałów i artykułów - zakup gier -obejmuje koszty zakupu 3 gier do konsoli PS 3.

zużycie materiałów i artykułów - materiały do remontów i naprawy sprzętu - w pozycji tej ujęte koszty zakupu farby do przemalowania regałów i kółek do regałów oraz wykładziny podłogowej PCV na filię w Lipinkach.

Filia w Lipinkach

Dzięki tym zmianom w wyposażeniu, zmieniliśmy wygląd biblioteki, która stała się jaśniejsza i przestronniejsza.

Usługi obce

usługi obce - wynajem pomieszczeń - obejmuje koszty partycypacji w kosztach utrzymania lokalu w Starym Strącu i Lipinkach,

usługi obce - usługi telekomunikacyjne i pocztowe – obejmują głównie koszty trzech abonamentów za telefony stacjonarne i koszty wysyłki korespondencji,

-usługi obce - opłata za Internet - wydatek w wysokości 2226, 70 zł jest pokryty z otrzymanej dotacji celowej z Fundacji Orange z programu „Orange dla bibliotek”, którego

celem jest zapewnienie darmowego dostępu do Internetu użytkownikom gminnych bibliotek publicznych oraz popularyzacja bezpiecznego i mądrego korzystania z nowych technologii, a dotacja przede wszystkim przyznawana jest na pokrycie kosztów związanych z Internetem w bibliotece.

usługi obce - usługi informatyczne – obejmują koszty związane z komputeryzacją biblioteki-
tworzenie katalogu internetowego tj. za korzystanie z Centrum Przetwarzania Danych Bibliotecznych przy WiMBP w Zielonej Górze oraz za wykorzystane opisy bibliograficzne, ponadto koszty aktualizacji i serwisu programów komputerowych.

Podróże służbowe

podróże służbowe - powstałe koszty podróży służbowych związane są kosztami wyjazdów pracowników na szkolenia i seminaria tematyczne.

Pozostałe wydatki

pozostałe wydatki - artykuły spożywcze dla dzieci - pozycja ta obejmuje koszty poczęstunku dla uczestników konkursów i innych działań organizowanych przez bibliotekę.

pozostałe wydatki - nagrody rzeczowe, książkowe - obejmują koszty zakupu nagród rzeczowych - głównie książek dla uczestników konkursów i organizowanych przez bibliotekę.

pozostałe wydatki - zakup imprez – pozycja ta obejmuje koszty 4 spotkań autorskich dla dzieci i młodzieży, które odbyły się w miejscowościach: Ciosaniec, Krzepielów, Sława i Stare Strącze.

pozostałe wydatki- wydatki DKK Stare Strącze -obejmują wydatki związane z działalnością Dyskusyjnego Klubu Książki dla dorosłych, działającego przy filii w Starym Strączu, środki na ten cel i w tej wysokości otrzymaliśmy z Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zielonej Górze.

4. ZBIORY BIBLIOTECZNE

Księgozbiór typu uniwersalnego w naszej bibliotece na koniec 2014 roku wynosi: 49181 woluminów. Księgozbiór biblioteki wzbogacił się 1016 woluminów, w tym 154 woluminy pochodzą z darów. Zakupiliśmy w omawianym roku 862 książki za kwotę: 14389,62 zł Środki na zakup księgozbioru pochodziły z dotacji organizatora i dotacji celowej z Biblioteki Narodowej z programów: Zakup nowości wydawniczych dla bibliotek: Priorytet 1 i Priorytet 2.

STRUKTURA WPŁYWU KSIĄŻEK w 2014 ROKU			
ZAKUPIONO OGÓŁEM	Zakup literatury dla dorosłych	Zakup literatury dziecięcej	Zakup literatury innej
1016	397	542	77

STRUKTURA ZAKUPU KSIĄŻEK w 2014 ROKU			
ZAKUPIONO OGÓŁEM	Zakup literatury dla dorosłych	Zakup literatury dziecięcej	Zakup literatury innej
862	305	533	24

Wśród zakupionych publikacji książkowych zakupiliśmy 30 tytułów książek wydanych dużą czcionką dla czytelników dorosłych z serii Duże Litery. Ze względu na formę wydawniczą i objętość, są to książki stosunkowo drogie i o kilkanaście złotych droższe od wydań w formie standardowej. Średnia cena zakupu 1 egz. wynosi: 38,50 zł. Na każdą z naszych placówek przypadło po 6 tytułów takiego wydania. Przy realizacji zakupu dokonaliśmy wyboru kryterium najszerszej oferty tytułów, aby tytuły nie dublowały się, co umożliwi bibliotekarzom wymianę lub wypożyczenie tytułów pomiędzy placówkami, aby móc jak najszerszej sprostać potrzebom osób do których kierowane są te wydania. Naszym odbiorcom spodobały się te wydania i są one w ciągłym obiegu i nie „mieszkają” w bibliotece, a czytelnicy pytają o inne tytuły. Dla niektórych osób starszych są swoistego rodzaju odkryciem „te książki mogą czytać bez okularów”. Mimo, że kierujemy je do osób starszych, to ze względu na atrakcyjność tytułów, wypożyczane są przez osoby w średnim wieku, a niektórzy czytelnicy z tej grupy wiekowej stwierdzają, że te wydania czyta się szybko i wzrok się tak nie męczy. Na podstawie informacji zebranych od czytelników można wnioskować, że ta forma wydawnicza jest dla szerokiego kręgu czytelników dorosłych i należałoby ten zbiór powiększać. Dla dzieci i młodzieży zakupiliśmy między innymi książki popularnonaukowe, bajki i baśnie, które wyróżnia od tradycyjnych wydań formą wydawniczą i są to publikacje z elementami przestrzennymi, ruchomymi i rozkładanymi, aby poprzez ciekawą i wyjątkową formę wydań tych publikacji zainteresować dzieci książką i czytaniem.

W ramach programu Biblioteki Narodowej - Priorytet 2 - zakup nowości wydawniczych dla bibliotek z uwzględnieniem potrzeb bibliotek szkolnych, który to program w 2014 roku był nową formą pozyskiwania dodatkowych środków na zakup nowości. Zakupiliśmy do naszych bibliotek głównie brakujące lektury dla dzieci ze szkół podstawowych i gimnazjum.

PUBLIKACJE KSIĄŻKOWE

Nieodłączną częścią procesu gromadzenia jest proces selekcji księgozbioru z pozycji zniszczonych, zacytanych i zbędnych w bibliotece w tym roku usunięto ze zbiorów 1234 książki z przyczyn zniszczenia, zacytowania, zdezaktualizowania. Selekcja aktualizuje zbiór i dostosowuje do potrzeb użytkowników.

Zbiory specjalne -audiobooki

Od dwóch lat oferujemy naszym użytkownikom dorosłym w Sławie możliwość wypożyczenia książki mówionej tzw. audiobooków. Obecnie zbiór liczy 30 tytułów, a w tym roku dokupiliśmy 8 tytułów. Audiobooki są alternatywą dla książki tradycyjnej, ale nie cieszą się zbyt dużym powodzeniem, gdyż odnotowano tylko 23 wypożyczenia. Mniejsze korzystanie z tego nośnika w przypadku osób starszych ma swoje przyczyny między innymi w brak sprzętu do odtwarzania, niekorzystaniu z innowacji technologicznych, nieumiejętności korzystania z nowych technologii, przywiązanie do tradycyjnej formy wydawniczej, ale nie można negować potrzeby gromadzenia tej formy wydawniczej przez bibliotekę, ponieważ między innymi poszerza ona ofertę dla użytkowników szczególnie z problemami narządu wzroku i promuje nowe formy wydawnicze.

5. CZYTELNICTWO

Podsumowując czytelnictwo w 2014 roku pod względem liczby czytelników odnotowano jego spadek o 66 czytelników. Powyższa tabela obrazuje wzrosty i spadki w poszczególnych grupach wiekowych. Porównując z ubiegłym rokiem dane statystyczne z poszczególnych placówek to największy spadek nastąpił w Sławie o 79 czytelników, a wzrost o 21 czytelników w Ciosańcu i taki wzrost jak na tak niedużą miejscowość jest znaczny.

ZESTAWIENIE PODZIAŁU CZYTELNIKÓW WEDŁUG GRUP WIEKOWYCH									
Rok	Liczba czytelników ogółem	do lat 5	6-12	13-15	16-19	20-24	25-44	45-60	Powyżej 60
2013	1445	85	377	167	149	87	285	177	118
2014	1379	74	379	144	154	74	271	158	125

ZESTAWIENIE WYPOŻYCZEŃ WEDŁUG DZIAŁÓW LITERATURY					
Rok	ogółem wypożyczenia	lit. piękna dla dorosłych	lit. piękna dla dzieci	lit. z innych działów	czasopisma
2013	28647	13370	13167	1739	371
2014	27192	12682	12567	1569	374

Pod względem kryterium liczby wypożyczeń, odnotowaliśmy duży spadek, bo o aż 1455 wypożyczeń. I tak jak w przypadku liczby czytelników tak również w tym przypadku nastąpił on w Sławie. W placówkach filialnych nastąpiły również spadki, ale nie aż tak znaczne z wyłączeniem placówki w Ciosańcu, która odnotowała wzrost.

Analizując tendencję wypożyczeń i równocześnie jest ona zgłaszana przez bibliotekarzy, odnotowuje się wzrost wypożyczeń wśród czytelników dorosłych, natomiast spadek wypożyczeń literatury dziecięcej. Odmienna sytuacja nastąpiła tylko na filii w Krzepielowie od wyżej opisanej tendencji.

Czynniki wpływające na spadek liczby wypożyczeń wśród dzieci począwszy od klas gimnazjalnych i średnich, które zgłaszane są u nas to głównie brak czasu ze względu na: dużą ilość zajęć pozalekcyjnych, wśród dzieci dojeżdżających do szkół, późne powroty ze szkoły, zmęczenie o którym mówi młodzież. Kolejnym występującym czynnikiem związanym z dojazdami jest również brak czasu po zajęciach szkolnych na zajście do biblioteki ponieważ zaraz po nich jest odjazd autobusu do domu. Innym istotnym czynnikiem jest brak nawyku

czytania i zmniejszenie wymagań edukacyjnych związanych z czytaniem i znajomością literatury, który często ogranicza się do streszczenia lub czytania fragmentów. Następnym istotnym problemem wpływającym na ten stan, który zaobserwowali bibliotekarze wśród dzieci, jest problem z płynnym czytaniem, który ma wiele dzieci. Wśród czytelników dorosłych na spadek liczby czytelników i wypożyczeń wpływ mają następujące czynniki: emigracja stała i zarobkowa, przeprowadzka do miasta np. ze względu na kontynuowanie nauki, pracę. W tej grupie wiekowej również kilku naszych bardzo aktywnych czytelników odeszło na drugi świat i te odejścia również wpłynęły na spadek.

W wyborach czytelniczych wśród czytelników dorosłych dużą popularnością cieszy się współczesna powieść polska. Najczęściej czytana literatura okazały się pozycje książkowe o tematyce wojennej, romanse i kryminały. Najchętniej wypożyczanymi książkami dla dzieci okazały się publikacje zakupione w omawianym roku. Są to w niecodzienny sposób wydane i opisane książki z elementami przestrzennymi i ruchomymi. Swą tajemniczą oprawą przyciągają ciekawskie oko, a wewnątrz ich sprawia, iż dziecko z zaangażowaniem wertuje kolejne strony w oczekiwaniu na jej zakończenie. Przykładem niektórych takich książek jest publikacja zatytułowana „Egiptologia” czy „Mitologia” autorstwa Dugald A. Steer. Jedna z czytelniczek oznajmiła, iż wypożyczając jedną z tych książek zdziwiła się, gdy przyłapała swojego tatę na czytaniu książki, która rzekomo skierowana jest dla dzieci i młodzieży. Wybory czytelnicze młodzieży ograniczają się do lektur szkolnych.

6. FORMY I RÓŻNORODNOŚĆ DZIAŁAŃ UPOWSZECHNIAJĄCYCH KSIĄŻKĘ I CZYTELNICTWO.

Biblioteka oferuje czytelnikom różnorodną formę działalności kulturalno-edukacyjnej oraz imprez upowszechniających bibliotekę, książkę i czytelnictwo wśród różnych grup wiekowych. Większość naszych działań skierowana jest do dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym, gdyż stanowią oni najliczniejszą grupę naszych odbiorców i istotne jest w naszej działalności, abyśmy jak najwcześniej wychodzili do nich ze swoją ofertą, która obejmuje m.in.: lekcje biblioteczne, zwiedzanie biblioteki, różne formy zajęć, gry i zabawy, spotkania autorskie i wycieczki edukacyjne.

Już od kilku lat placówka w Ciosańcu promuje książkę i czytanie przedszkolakom w przedszkolu w ramach działania ph. „Czwartkowa Bajkoteka”. Jest to działanie cykliczne odbywające się w miarę możliwości raz w tygodniu. W tym roku, w tym samym zamyśle, działanie takie podjęła placówka w Starym Strączu ph. „Minutka z bajką”. Przedszkolaki są bardzo wdzięczną grupą odbiorców naszych działań i dla nich są organizowane przez bibliotekę również inne działania m.in.: „Dziewiętnaście bajek do chrupania”, „Wielkie przygody małych zwierzaków”, „Dzień kota”, „Urodziny misia”

W ramach ogólnopolskiej akcji „z książką na walizkach” gościliśmy na spotkaniach autorskich ilustratora i pisarza Pana Pawła Wakułę w Starym Strączu i Krzepielowie, Agnieszkę Fraczek w Ciosańcu i Grażynę Bąkiewicz w Sławie, na których zakupiliśmy dla czytelników publikacje tych autorów. Po kilku miesiącach od tych spotkań w niektórych placówkach zauważa się, że książki tych autorów są w ciągłym obiegu i nie stoją na półkach. Dla niektórych dzieci było to pierwsze osobiste spotkanie z pisarzem i musiało być dla nich tak interesujące, że chętnie sięgają po jego publikacje chcąc poznać dzieje i losy jego bohaterów. Potwierdza to, że spotkania autorskie znakomicie spełniają swoją rolę w promocji książki i czytelnictwa, ale znaczenie ich dla uczestników jest indywidualne i może być głębsze i niewymierne.

Spotkanie autorskie z Pawłem Wakułą

Biblioteczne działania nie zawsze są duże i spektakularne, ale cieszy nas w naszej pracy, że zachęcamy i inspirujemy do uczestnictwa w różnych działaniach. Pracując z dziećmi mamy nadzieję, że różnymi formami działalności tworzymy jednostki otwarte i chętne do działania. Zachęciliśmy dzieci również do uczestnictwa w różnych konkursach i cieszą nas zdobyte przez nie nagrody i wyróżnienia, między innymi : III miejsce Aleksandry Kaczor ze Starego Strącza w Ogólnopolskim konkursie plastycznym ph. „ Moja walentynka”, 3 wyróżnienia w również w ogólnopolskim konkursie plastycznym o tematyce morskiej pt. „ Morski świat przyszłości” organizowanym przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju.

Nową formę korzystania i spędzania czasu wolnego w bibliotece, którą zaproponowaliśmy młodym użytkownikom od początku roku, najpierw w placówce w Ciosańcu i od kwietnia w Krzepielowie, dzięki dodatkowej dotacji z przeznaczeniem na ten cel przyznanej przez Burmistrza, jest możliwość korzystania z konsoli PS 3, która została przyjęta z wielkim entuzjazmem przez użytkowników. Z obserwacji i danych wynika, że dzięki wprowadzeniu nowej oferty zwiększyła się liczba odwiedzin w bibliotece dzieci, młodzieży z gimnazjum oraz szkół średnich. Zaobserwowano również wzrost wypożyczeń książek przez niektóre dzieci i taki wzrost odnotowano w Krzepielowie. Tą ofertą przyciągnęliśmy do biblioteki chłopców, którzy są obecnie częstszymi użytkownikami. Możliwość korzystania z konsoli PS 3 to nie tylko gry, ale w tym działaniu obserwujemy w bibliotece zachodzące zjawisko współpracy, wzajemnej pomocy, tolerancji i integracji społecznej, która przejawia się w tym działaniu poprzez wzajemną pomoc w tłumaczeniu zasad działania i samej grze, wspólnej zabawie, w której nie ma znaczenia płeć i wiek. Jednocześnie biblioteka staje się coraz bardziej miejscem spotkań i spędzania czasu wolnego. Korzystają z konsoli w bibliotece również osoby, które posiadają takie urządzenie w domu, gdyż sami stwierdzają, że w grupie fajniej się gra, samemu jest nudno i nawet się nie chce. Ofertą tą zmieniamy również wizerunek biblioteki, który kojarzy się z książką na formę instytucji otwartej, różnorodnej i atrakcyjnej, oferującej użytkownikom nowe formy działania i nowe technologie.

Przyjazną formą zajęć dla dzieci i młodzieży było kilka spotkań w bibliotece z pracownikiem Ratownictwa Wodnego Sława. Zajęcia miały na celu zwiększenie świadomości wśród dzieci i młodzieży. Cykl spotkań zakończył się wycieczką do siedziby Ratownictwa Wodnego w Sławie, gdzie przeprowadzono z dziećmi ćwiczenia polegające na ratowaniu poszkodowanych osób.

Wycieczka do Ratownictwa Wodnego Sława

Starszym członkom naszej społeczności zaproponowaliśmy w tym roku udział w kursie komputerowym oraz w projekcie „O finansach... w bibliotece – III edycja”, którego odbiorcami były osoby 50+. W szkoleniu wzięło udział 20 osób. Odbywało się ono w dwóch grupach 10 osobowych w Sławie i Starym, Strączu. W ramach tego projektu biblioteka przystąpiła do konkursu – na najciekawszą historię uczestnika kursu „O finansach... w bibliotece – III edycja”.

Istotne było to szkolenie dla uczestników, gdyż nauczyli się poruszać w świecie finansów i bankowości elektronicznej, poznali wiele przydatnych aplikacji, a jeżeli niektórzy już się poruszali, to zapewne po tym szkoleniu czują się pewniej. Jedna z uczestniczek opowiadała, że po tym szkoleniu założyła sobie kilka kont w banku, dla kolejnej osoby było ono mobilizujące, aby podjąć decyzje kupna komputera którą rozważała od dłuższego czasu. Biblioteka dzięki temu działaniu pozyskała 3-ech aktywnych czytelników w tym jeden z nich został również aktywnym członkiem DKK. Na zakończenie tego projektu dla uczestników zorganizowaliśmy uroczyste integracyjne zakończenie w bibliotece w Starym Strączu. Organizacja tego zakończenia była dla nas wyzwaniem i również nowym doświadczeniem z którego wyszliśmy z przeświadczeniem, że potrafimy coś takiego zorganizować i kolejne takie działania będziemy podejmować już z mniejszą obawą.

O finansach w bibliotece

Internetowe „Spotkania z pasjami” to kolejne działanie, które przeznaczone było dla osób starszych. Dzięki sprzętowi, który posiadamy mogliśmy je realizować w czterech placówkach. Spotkania te były bardzo interesujące, ale nie miały one zbyt wysokiej frekwencji. W naszym przypadku czas emisji tych spotkań nakładał się na cykliczne zajęcia plastyczne z których korzysta wiele aktywnych osób. Inna przyczyna to także brak nawyku korzystania z takich form działań.

Po raz pierwszy w tym roku na większą skalę zorganizowaliśmy „Spotkanie z absolwentami powojennego gimnazjum i liceum w Sławie” z mieszkańcami. Kontakt z tą grupą biblioteka nawiązała w 2012 roku i od tego czasu rokrocznie w różnych składach osobowych gościmy ich w naszej bibliotece. Są to osoby, które los rzucił w różne strony kraju, a które w powojennej Sławie mieszkały i uczyły się. Jak sami wspominają, te lata spędzone w Sławie to najpiękniejsze lata ich życia, to co tutaj przeżyli i czego nauczyli się od wybitnych Nauczycieli ukształtowało ich na całe życie i niezależnie od tego gdzie mieszkają, ich serca są w Sławie i tutaj wracają. Pierwsze spotkanie z mieszkańcami odbyło się w mniejszym gronie ze względu na kilkugodzinny ich pobyt. Gośćmi tegorocznego spotkania był Pan Tadeusz Kurcyk z Warszawy i Pan Marian Korzeniewski z Poznania, z którymi spotykamy się od kilku lat oraz Ks. dr Jan Jakub Kurdybelski z Wrocławia, który przyjechał do Sławy po ponad sześćdziesięciu latach i dla którego powrót był wielkim przeżyciem. Spotkanie miało charakter wspomnieniowy z lat szkolnych, powojennej historii miasta, nauczycielach, kolegach i koleżankach z ławy szkolnej i zarazem jest wspólnym dzieleniem się gości i mieszkańców wspomnieniami z tamtych czasów. Spotkaniu towarzyszyła wystawa powojennego plakatu ze Sławy.

Spotkanie z absolwentami

Wśród innych działań adresowanych do seniorów które odbywają się w naszych placówkach to cykliczne spotkania w Starym Strączu Dyskusyjnego Klubu Książki, Cieszy nas, że grupa naszych DKK - wiczów jest otwarta na propozycje udziału w różnego typu wydarzeniach i działaniach, które organizujemy i chętnie korzysta z możliwości udziału w spotkaniach i spektaklach teatralnych, które organizowane są w Zielonej Górze przez Wojewódzką i Miejską Bibliotekę Publiczną.

Spotkania DKK

Do działań na rzecz polityki prorodzinnej możemy zaliczyć zajęcia pt. „Apetyt na Maroko. Tadżin” odbywające się w ramach akcji „Wielokulturowość – jestem na TAK” organizowanego przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego. Warunkiem wzięcia udziału w akcji było umieszczenie w Internecie w dowolnej formie odpowiedzi na pytanie Wielokulturowość – Dlaczego jestem na tak? Zajęcia kształtowały postawy tolerancji, wsparcia i akceptacji oraz zrozumienia wobec różnych tradycji, obyczajów i religii. Uwrażliwiały na trudną sytuację emigrantów, imigrantów i uchodźców.

W miejscowości Stare Strącze w której organizowane było to działanie mieszka wiele rodzin o różnorodnym pochodzeniu, dlatego też dla nich było skierowane to działanie, jak i również dla rodowitych mieszkańców, aby w ten sposób integrować środowisko lokalne.

W ramach współorganizowanych działań z domem kultury w Ciosańcu przez filię w tej miejscowości wpisujących się w politykę prorodziną skierowanych do rodzin odbyły się następujące imprezy: „Powitanie Wiosny” - impreza plenerowa dla dzieci której program obejmował różnego typu konkurencje i zabawy. Wymogiem uczestnictwa dzieci w tym działaniu było przyjdzie w wiosennym przebraniu w którego przygotowanie zaangażowani byli rodzice i towarzyszyli oni dzieciom podczas jej trwania. „Festyn Rodzinny”- impreza skierowana do wszystkich mieszkańców, w trakcie której odbywają się konkurencje sportowe dla rodziców i dzieci, dziadków, sąsiadów, indywidualne i grupowe, konkursy edukacyjne, plastyczne oraz inne atrakcje.

Dzień wiosny

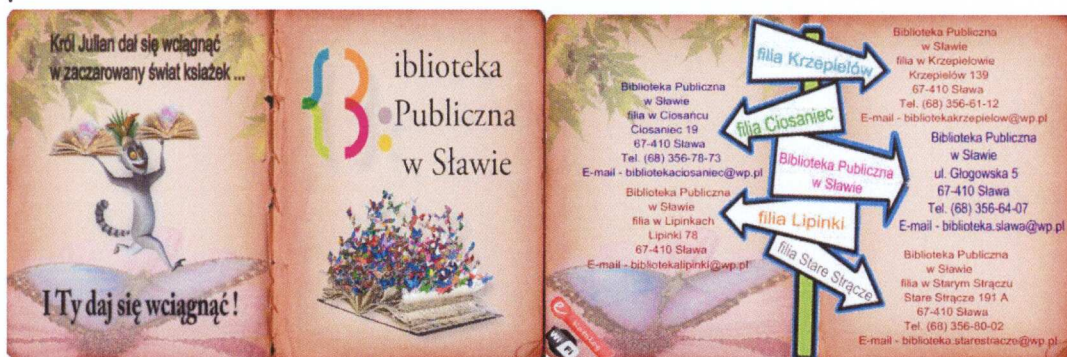
Zupełnie odmienny charakter od poprzednich działań ma organizowane trzeci rok z rzędu, spotkanie przedświąteczne dla mieszkańców pn. „Spotkanie w przedświątecznym klimacie” – impreza dla wszystkich mieszkańców organizowana przed Świętami Bożego Narodzenia, mająca jednocześnie charakter integracyjny, w trakcie trwania której spożywana jest świąteczna kolacja, wspólne śpiewanie kolęd i prezentacja programu artystycznego w wykonaniu dzieci uczęszczających na zajęcia do Domu Kultury. Organizacja tego spotkania

odbywa się dużym nakładem pracy organizatorów, którzy w tym roku własnoręcznie przygotowali 350 pierogów z kapustą i grzybami oraz barszcz, ciasto na to spotkanie piekły mamy dzieci uczęszczających do Domu Kultury.

W ramach promocji biblioteki książki i czytelnictwa Biblioteka uczestniczyła w jarmarku produktu Lokalnego na Starym Rynku w Sławie. Biblioteka Publiczna w Sławie otrzymała III miejsce za najładniejsze stoisko w konkursie, którego organizatorem była Lokalna Grupa Działania „Kraina Lasów i Jezior”. Zamysłem tegorocznej promocji Biblioteki były inne formy prezentacji niż dotychczas. W miejsce kiermaszu książek pojawiło się wiele atrakcji skierowanych do dorosłego i młodego czytelnika. Najmłodszy obdarowani zostali piaskami formowanymi z baloników oraz kolorowymi sówkami, które wspaniale prezentowały się jako zakładki do książek. Najbardziej chodliwym produktem okazały się małe prezenciki w formie pudełeczka z niespodzianką w środku, które nie tylko cieszyły oko, ale i wzbudzały ciekawość wśród zainteresowanych. Każdy odwiedzający biblioteczne stoisko mógł zaopatrzyć się w wizytówkę na kształt książki, w której widniały dane wszystkich filii znajdujących się w gminie Sława wraz z Biblioteką Publiczną w Sławie. W nietypowy i niecodzienny sposób ukazano różne wykorzystanie książek przeznaczonych do recyklingu. Stoisko biblioteczne nie tylko zachwycało, ale i przyciągało swoimi wytworami. Mieszkańcy jak i przyjezdni turyści mogli podziwiać krainę, w której papierowe łabędzie dostojnie dryfowały w pobliskim jeziorze a sędziwe drzewo delikatnie oplatały poruszane przez wiatr motyle. Papierowe kwiaty rozkwiwały pomiędzy figlarnymi krasnalami, gdzieś tam prawdziwe wyrastały z otwartej książki, a książkowe zegary wytrwale wskazywały nam upływający czas.

Wśród wielu rozmaitych stoisk, odwiedzający jarmark, mogli natknąć się na wolną książkę w ramach bookcrossingu, której celem jest przede wszystkim popularyzacja czytelnictwa w niekonwencjonalny sposób. Każdy korzystający z takiej formy czytelnictwa jest zobowiązany do zabrania jej do domu, przeczytania i podania dalej.

Ostatnią niecodzienną formą promocji był flash mob, który połączył około 20 osób w jednym miejscu o określonej godzinie. Wszystkie osoby włączone w akcję stanęły w rzędzie i w tym samym czasie zaczęły czytać książkę. Ludzie, którzy pierwszy raz widzieli flash mob z wielkim zainteresowaniem podchodzili do osób czytających i zadawali im pytania.

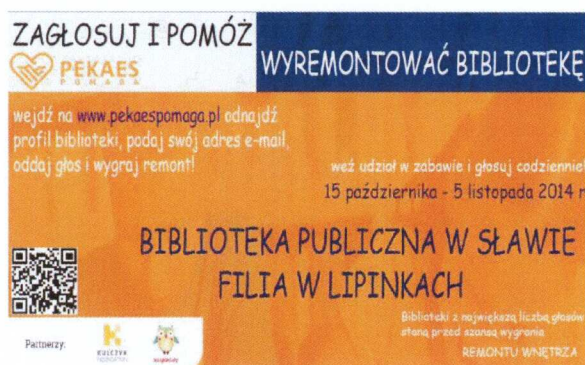
Wizytówka biblioteki przygotowana na jarmark

Stoisko biblioteki na jarmarku

Biblioteka Publiczna w Sławie w omawianym roku brała udział w konkursie „CSR – dziesięć na dziesięć” organizowanego w ramach akcji Pekaes Pomaga i zgłosiła do programu filię w Lipinkach. Program polegał na codziennym głosowaniu przez mieszkańców gminy Sława (i nie tylko) na zgłoszone biblioteki przez okres od 15 października do 5 listopada 2014 roku. Jednym z wymogów tego programu było posiadanie konta pocztowego przez osobę głosującą. Biblioteki z całego kraju ubiegały się o wyremontowanie swoich pomieszczeń ufundowanych przez partnerów akcji. Niestety nie udało nam się dostać do pierwszej dziesiątki, ale samo doświadczenie wynikające z faktu brania udziału w akcji, zaangażowania społeczności dało nam doświadczenie w tego typu działaniach, które możemy wykorzystać w przyszłości. Uczestnicząc w tej akcji jednocześnie zaobserwowaliśmy zaangażowanie społeczne w tego typu działania, problemy, które wystąpiły i uniemożliwiły niektórym udział w działaniu np. brak konta pocztowego.

6. SZKOLENIA RACOWNIKÓW

Pracownicy naszej biblioteki biorą udział w różnego typu szkoleniach, warsztatach i seminariach. Udział w różnych formach szkoleniowych poszerza horyzonty, uczy m.in. nowych umiejętności, rozwiązań i często otwiera ludzi na nowe działania, formy, innowacje, technologie, które mogą również wykorzystać w pracy. Na poparcie tej tezy może posłużyć aplikowanie w tym roku do projektu GO-PRO, które jest innowacyjnym przedsięwzięciem w zakresie nauki programowania i świadczy o otwartości na nowe technologie, które również są wynikiem udziału w szkoleniach.

- W omawianym roku pracownicy uczestniczyli m.in. w następujących szkoleniach:
- „Projektowanie, tworzenie, administrowanie stron internetowych bibliotek „- szkolenie organizowane w ramach PRB przez WiMBP w Zielonej Górze (2 dni) – 4 osoby
  - szkolenie z projektu „O finansach... w bibliotece” (3 dni) – 2 osoby
  - seminarium dla pracowników oddziałów dla dzieci, obejmujące tematykę: bajkoterapia, grupy zabawowych i pomoc dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych w bibliotekach – 1 osoba
  - seminarium dla pracowników biblioteki, na którym poruszane było zagadnienie nowoczesnych e-usług w bibliotekach – 7 osób (seminarium powiatowe)
  - „Warsztat dla otoczenia szkoły” w ramach projektu „Szkoła Współpracy”, który przeznaczony był dla różnego typu instytucji współpracujących ze szkołą - 4 osoby
  - uczestniczyli w seminarium w Warszawie podsumowującym III edycję projektu „O finansach w bibliotece” (2 dni) – 3 osoby w ramach tego brali udział w warsztatach, które w ciekawy sposób przedstawiały edukację ekonomiczną seniorów, ich potrzeby i wyzwania, a także sukcesy i wyzwania edukacji finansowej dorosłych i osób starszych w bibliotekach. Brali udział w warsztatach z zakresu oswojania komputerów i korzystania z nich przez osoby z dysfunkcjami w tym dla osób z trudnościami w koncentracji (ADHD) oraz zapoznali się z urządzeniami ułatwiające poruszanie się po komputerach. Poznali ciekawą i innowacyjną formę zabawy, gry ekonomicznej dla młodzieży i dorosłych pn. „Chłopska Szkoła Biznesu”.
  - szkolenie warsztatowe DKK w zakres których wchodziły tematy: Kobieta i kobiecość w literaturze angielskiej i polskiej oraz jak dyskutować i przygotować dobre warunki do dyskusji - 1 osoba.

7. UDZIAŁ W PROGRAMACH

W zakresie udziału w programach biblioteka brała udział w różnego typu programach, działaniach, akcjach, które nie zawsze zakończyły się wymiernymi korzyściami finansowymi. Za udział w projektach, konkursach, akcjach otrzymaliśmy również darowizny rzeczowe. W ramach źródeł pozabudżetowych otrzymaliśmy środki z programów:

Priorytet 1 - 5621,00 zł

Priorytet 2 - 2900,00 zł

„Orange dla bibliotek” - 2.248,99 zł

„O finansach... w bibliotece” - 750,00 zł

Nagrody rzeczowe za zajęcie trzeciego miejsca w konkursie na najlepszą historię uczestnika spotkań kursu „O finansach w bibliotece” – III edycja: ekspres do kawy i 4 komplety kawowe w liczbie 5 sztuk o wartości: 825,00 zł

Aplikowaliśmy do projektu o nazwie GO_PRO, którego celem było utworzenie w 20 bibliotekach w Polsce Gminnych Ośrodków Programowania będących ośrodkami nauki i promocji wiedzy programistycznej. Projekt w samym założeniu zakładał już, że pierwszeństwo udziału w tym projekcie przypada ośrodkom najsłabiej rozwiniętym z terenów zagrożonych wykluczeniem cyfrowym i ten istotny czynnik zaważył, że nie dostaliśmy się do niego.

Braliśmy udział w akcji „PKS pomaga”, która oferowała remont lokalu bibliotecznego dla 10 zwycięskich bibliotek poprzez głosowanie internetowe, ale nie udało nam się zakwalifikować do nagrodzonej dziesiątki.

Innowacyjnym działaniem z korzyścią dla biblioteki i pracownika w danym roku był udział w International Librarians Network. ILN to program mentorski umożliwiający bibliotekarzom tworzenie własnych sieci międzynarodowych kontaktów zawodowych za pomocą Internetu. Polega na łączeniu w pary uczestników pochodzących z różnych krajów świata pod względem zainteresowań zawodowych. Dzięki programowi bibliotekarz ze Starego Strąca poznał pracę swojego partnera zawodowego w Szwecji, dowiedział się wiele o nowinkach technologicznych danego kraju, a także poznał wspaniałą osobę, dla której biblioteka jest więcej niż pasją. Program pozwolił bibliotekarzowi czerpać od partnera motywację do działania oraz wiele ciekawych pomysłów, które na pewno znajdą zastosowanie w naszej bibliotece. Program trwał od sierpnia do grudnia 2014 roku i zakończył się uzyskaniem certyfikatu potwierdzającego uczestnictwo w działaniu.

DYREKTOR
Izabela Jaworska
 Izabela Jaworska